

Sygn. akt II S 3/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2019r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: S.S.A. Stanisław Rączkowski (spr)

Sędziowie: S.S.A. Andrzej Kot

S.S.A. Zdzisław Pachowicz

po rozpoznaniu w sprawie **K. O.**

skargi na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

na podstawie art. 12 ust. 2 i 4, art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.2018.75 t.j.)

p o s t a n a w i a

I. stwierdzić, że w sprawie wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 24 sierpnia 2017r. (sygn. akt VII 655/17) nastąpiła przewlekłość postępowania, poprzez co naruszone zostało prawo skarżącego do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki;

II. zasądzić od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Opolu) na rzecz skarżącego K. O. 2.000 (dwa tysiące) złotych za naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;

III. w pozostałej części skargę oddalić;

IV. zwrócić skarżącemu uiszczoną opłatę stałą od skargi w wysokości 200 złotych.

UZASADNIENIE

Skazany K. O. złożył skargę na przewlekłość postępowania sądowego w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, w sprawie wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 24 sierpnia 2017r. w sprawie o sygn. akt VII 655/17 i wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 24 sierpnia 2017r. w sprawie o sygn. akt VII 655/17;
2. zlecenie Sądowi prowadzącemu postępowanie odpowiednich czynności w stosownych terminach;
3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 14.500,00 zł.

Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujący stan faktyczny:

1. w dnium 24.08.2017r. w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Opolu pod sygn. akt VII K 655/17 wydany został wyrok nakazowy wobec oskarżonego K. O.; wyrok ten uprawomocnił się dnia 25.09.2017r. (k. 121);

2. w dniu 1.02.2018r. do Sądu Rejonowego w Opolu wpłynął sprzeciw oskarżonego od wyroku nakazowego wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia niniejszego sprzeciwu; w piśmie tym obrońca złożył alternatywny wniosek o wznowienie postępowania w sprawie VII K 655/17 (k.132-138);

3. postanowieniem z dnia 02.02.2018r. Sąd Rejonowy w Opolu odmówił przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego (k.165);

4. w dniu 23.02.2018r. Sąd Rejonowy w Opolu przekazał akta sprawy VII K 655/17 Sądowi Okręgowemu w Opolu celem rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego (k.169);

5. postanowieniem z dnia 29.03.2018r. Sąd Okręgowy w Opolu utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie i akta sprawy zwrócił Sądowi Rejonowemu w Opolu (k.175-177);

6. w dniu 24.12.2018r. akta sprawy VII K 655/17 zostały udostępnione Sądowi Okręgowemu w Opolu przez Prokuraturę Krajową – Departament Postępowania Sądowego (k.191);

7. w dniu 27.12.2018r. zarejestrowano wniosek o wznowienie postępowania w sprawie VII K 655/17 pod sygnaturą VII Ko 144/18 (k.192).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Skarga w części zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.2018.75 t.j.), z przewlekłością postępowania mamy do czynienia wówczas, gdy trwa ono dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego i pozostaje to w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu.

Przy ocenie czy doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia, co do istoty lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy).

Nie można pomijać również treści art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i rozumienia tego przepisu w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Zgodnie z powołanym przepisem każdy ma prawo do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie. O naruszeniu tej podstawowej zasady postępowania decyduje jednak nie sam upływ czasu, ale nieuzasadnione przewleklenie procesu.

Oceniając postępowanie toczące się w sprawie wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 24 sierpnia 2017r. (sygn. akt VII 655/17) pod kątem wskazanych wyżej okoliczności stwierdzić należy, iż doszło do przewlekłości postępowania od dnia 29.03.2018r. kiedy to Sąd Okręgowy w Opolu utrzymał w mocy postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego i akta sprawy zwrócił Sądowi Rejonowemu w Opolu do dnia 27.12.2018r., w którym zarejestrowano wniosek skazanego o wznowienie postępowania w sprawie VII K 655/17. We wskazanym orzeczeniu z dnia 29.03.2018r. Sąd Okręgowy w Opolu rozstrzygał w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu, pomijając złożony alternatywnie wniosek o wznowienie postępowania. W tym zakresie, aż do dnia 27.12.2018r.

nie były podejmowane żadne czynności zmierzające do rozpoznania tegoż wniosku. Jak się wydaje, może to być konsekwencją jego niestandardowego sformułowania, a więc jako wniosku alternatywnego obok złożonego sprzeciwu od wyroku nakazowego wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego złożenia – a nie jako odrębnego wniosku o wznowienie postępowania. Nie zmienia to jednak faktu, że wniosek ten przez wskazany okres nie został rozpoznany, ani nie podjęto w tym czasie żadnych czynności zmierzających do jego rozstrzygnięcia.

Doszło w związku z tym do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu, skutkującej naruszeniem praw skazanego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Sprawa została już w Sądzie Okręgowym w Opolu zarejestrowana i wniosek skazanego zostanie rozpoznany, dlatego nie ma potrzeby formułowania stosownych zaleceń. W ocenie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, kwota 2.000 zł stanowi przy tym wystarczającą rekompensatę za krzywdę wynikającą z naruszenia prawa K. O. do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. W skardze nie podniesiono zarazem miarodajnych okoliczności, które przemawiałyby za zasądzeniem na rzecz skarżącego kwoty której się domaga, tj. 14.500 zł. Należy podkreślić, że przyznanie skarżącemu odpowiedniej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia nie zamyka mu drogi do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie krzywdzie w pozostałym zakresie przed sądami cywilnymi. Wprost wskazuje na to zresztą przepis art. 15 cytowanej ustawy.

Z powyższych względów należało częściowo uwzględnić skargę skazanego K. O. na przewlekłość postępowania, a także zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy, zwrócić na jego rzecz uiszczoną opłatę stałą od skargi w wysokości 200 złotych.

Mając to wszystko na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

SSA Andrzej Kot SSA Stanisław Rączkowski S. Z. P.